# WYROK TRYBUNAŁU (pierwsza izba)
z dnia 27 października 2005 r. *

W sprawach połączonych od C-266/04 do C-270/04, C-276/04 i od C-321/04 do C-325/04

mających za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 234 WE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez tribunal des affaires de sécurité sociale de Saint-Étienne (w sprawach od C-266/04 do C-270/04 i C-276/04) i przez cour d'appel de Lyon (w sprawach od C-321/04 do C-325/04) (Francja), postanowieniami z dnia 5 kwietnia 2004 r. i 24 lutego 2004 r., które wpłynęły do Trybunału w dniach 24, 25 i 29 czerwca oraz 27 lipca 2004 r. w postępowaniu:

**Distribution Casino France SAS,** uprzednio **Nazairdis SAS** (C-266/04),

**Jaceli SA** (C-267/04),

**Komogo SA** (C-268/04 oraz C-324/04),

**Tout pour la maison SARL** (C-269/04 oraz C-325/04),

**Distribution Casino France SAS** (C-270/04),

* Język postępowania: francuski.

**Bricorama France SAS** (C-276/04),

**Distribution Casino France 3 SAS** (C-321/04),

**Société Casino France**, będąca następcą prawnym **SA IMQEF**, będącej następcą prawnym **JUDIS SA** (C-322/04),

**Dechrist Holding SA** (C-323/04),

przeciwko

**Caisse nationale de l'organisation autonome d'assurance vieillesse des travailleurs non salariés des professions industrielles et commerciales (Organic),**

TRYBUNAŁ (pierwsza izba),

w składzie: K. Schiemann, prezes czwartej izby pełniący funkcję prezesa pierwszej izby, J.N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts (sprawozdawca), E. Juhász i M. Ilešič, sędziowie,

rzecznik generalny: C. Stix-Hackl,
sekretarz: L. Hewlett, główny administrator,

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 2 czerwca 2005 r.,

rozważywszy uwagi przedstawione:

— w imieniu Nazairdis SAS, Jaceli S.A., Komogo S.A., Tout pour la maison SARL, Distribution Casino France SAS, Distribution Casino France 3 SAS, Société Casino France, będącej następcą prawnym IMQEF SA, będącej z kolei następcą prawnym JUDIS SA, oraz Dechrist Holding S.A., przez E. Meiera oraz C. Cassana, avocats,

— w imieniu Bricorama France SAS, przez B. Geneste'a, O. Davidsona oraz C. Medinę, avocats,

— w imieniu Caisse nationale de l'organisation autonome d'assurance vieillesse des travailleurs non salariés des professions industrielles et commerciales (Organic), przez R. Waqueta, avocat,

— w imieniu rządu francuskiego, przez G. de Bergues'a oraz S. Ramet, działających w charakterze pełnomocników,

— w imieniu Komisji Wspólnot Europejskich, przez C. Giolitę, działającego w charakterze pełnomocnika,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 14 lipca 2005 r.,

wydaje następujący

## Wyrok

1 Wnioski o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczą wykładni art. 87 WE i 88 WE.

2 Wnioski te zostały przedstawione w ramach postępowań, w których zakwestionowana została zgodność z prawem francuskiego podatku wspierającego handel i rzemiosło.

### Ramy prawne

*Podatek wspierający handel i rzemiosło*

3 Artykuł 3 ust. 2 loi (ustawy) nr 72-657 z dnia 13 lipca 1972 r. ustanawiający środki na rzecz pewnych kategorii handlowców i rzemieślników w podeszłym wieku (JOFR z dnia 14 lipca 1972 r., str. 7419) wprowadził podatek wspierający handel i rzemiosło (zwany dalej „podatkiem TACA").

4 Podatek TACA jest podatkiem progresywnym, ponoszonym bezpośrednio przez znajdujące się na terytorium Francji placówki sprzedaży detalicznej o powierzchni handlowej większej niż 400 $m^2$, o obrotach przekraczających 460 000 euro rocznie. Progresywna skala podatkowa jest określana w oparciu o stosunek rocznego obrotu do powierzchni $m^2$.

5 W momencie zajścia okoliczności leżących u podstaw sprawy przed sądem krajowym podatek TACA był pobierany przez Caisse nationale de l'organisation autonome d'assurance vieillesse des travailleurs non salariés des professions industrielles et commerciales (zwaną dalej „Organic").

*Przeznaczenie dochodu z podatku TACA*

Odprawa pieniężna

6 Zgodnie z art. 8–10 loi nr 72-657 podatek był przeznaczany na finansowanie szczególnego rodzaju pomocy o charakterze rekompensaty za zaprzestanie działalności na rzecz pewnych kategorii handlowców i rzemieślników.

7 Artykuł 106 loi nr 81-1160 z dnia 30 grudnia 1981 r., ustawy budżetowej na rok 1982 (JOFR z dnia 31 grudnia 1981 r., str. 3539), zmienionej loi nr 95-95 z dnia 1 lutego 1995 r. (JORF z dnia 2 lutego 1995 r., str. 1742) oraz loi nr 2002-1575 z dnia 30 grudnia 2002 r. (JORF z dnia 30 grudnia 2002 r., str. 22025), zastąpił ową szczególną pomoc formie charakterze rekompensaty odprawą pieniężną. Artykuł ten stanowi:

„Handlowcy i rzemieślnicy odprowadzający przez okres co najmniej piętnastu lat składki na rzecz systemu ubezpieczeń emerytalnych pracowników rzemiosła, przemysły i handlu, w okoliczności gdy zgromadzone przez nich środki są niższe niż pułap określony dekretem, mogą skorzystać na własny wniosek z pomocy wypłacanej przez kasę powołanego systemu, po osiągnięciu wieku:

a) ukończonych lat sześćdziesięciu, w przypadku definitywnego zaprzestania wszelkiej działalności zawodowej

[...]".

8 Artykuł 6 décret (dekretu) nr 82–307 z dnia 2 kwietnia 1982 r. (JORF z dnia 4 kwietnia 1982 r., str. 1035) zmieniony décret nr 91–1155 z dnia 8 listopada 1991 r. (JORF z dnia 10 listopada 1991 r.) określa przesłanki przyznania odprawy pieniężnej. Zgodnie z tym przepisem commission locale (komisja miejscowa) określa kwotę odprawy w ramach limitów określonych w arrêté ministériel (rozporządzeniu ministra) stosownie do „kryteriów charakteryzujących sytuację danego wnioskodawcy, a w szczególności rozmiaru jego środków i ciążących nań zobowiązań".

9 Artykuł 10 arrêté ministériel (rozporządzenia ministra) z dnia 13 sierpnia 1996 r. (JORF z dnia 29 sierpnia 1996 r., str. 12940), zmienionego w drodze arrêté z dnia 3 września 2001 r. w sprawie waloryzacji wartości w euro pewnych kwot wyrażonych we frankach (JORF z dnia 11 września 2001 r., str. 14495) precyzuje, iż „kwota odprawy wynosi od 3 140 euro do 18 820 euro w przypadku gospodarstwa domowego lub od 2 020 euro do 12 100 euro w przypadku osoby samotnej".

Inne przeznaczenia podatku TACA

10 Od wprowadzenia podatku TACA całkowity dochód z tego podatku wzrósł w wyraźny sposób z powodu rozwoju rynku masowej dystrybucji i przyrostu powierzchni handlowej na terytorium Francji.

11 Nadwyżki dochodów z podatku TACA zostały przeznaczone na rzecz podstawowych systemów ubezpieczeń emerytalnych osób wykonujących na własny rachunek działalność w rzemiośle, przemyśle i handlu, na rzecz Fonds d'intervention pour la sauvegarde de l'artisanat et du commerce (funduszu interwencyjnego zabezpieczenia rzemiosła i handlu, zwanego dalej „Fisac") oraz na rzecz comité professionnel de la distribution des carburants (zrzeszenia dystrybutorów paliw silnikowych, zwanego dalej „CPDC").

— Przeznaczenie na rzecz systemów ubezpieczeń emerytalnych

12 Artykuł 40-II loi nr 96-1160 z dnia 27 grudnia 1996 r. o finansowaniu zabezpieczenia społecznego w roku 1997 (JORF z dnia 29 grudnia 1996 r., str. 19369) uzupełnił art. L. 633-99 kodeksu zabezpieczenia społecznego o ust. 6, który przewiduje, iż część dochodów z podatku TACA zostaje przeznaczona na finansowanie podstawowych systemów ubezpieczeń emerytalnych osób wykonujących na własny rachunek działalność w rzemiośle, przemyśle i handlu. Kwota dochodów z podatku TACA podlega rozdzieleniu pomiędzy Organic a Caisse nationale d'assurances vieillesse des artisans (zwaną dalej „Cancava"), stosownie do wielkości ich deficytu budżetowego.

13 Kwota dochodów z podatku TACA przeznaczana na wskazane systemy ubezpieczeń jest ustalana każdego roku w drodze arrêté interministériel (rozporządzenia ministrów).

14 Przepis ów odnoszący się do finansowania podstawowych systemów ubezpieczeń emerytalnych został uchylony przez art. 35-IV loi nr 2002-1575.

— Przeznaczenie na rzecz Fisac

15 Artykuł 2 décret nr 95-1140 z dnia 27 października 1995 r. dotyczącego przeznaczenia dochodów [z podatku TACA] (JORF z dnia 29 października 1995 r., str. 15808) przewiduje, iż część nadwyżki dochodów z podatku TACA zasila specjalny rachunek Fisac.

16 Zgodnie z art. 1 powołanego décret Fisac finansuje, po pierwsze, zbiorowe przedsięwzięcia podejmowane na rzecz wspierania i przystosowania handlu i rzemiosła w celu podtrzymania działalności handlowej na pewnych obszarach geograficznych i w sektorach zawodowych oraz na rzecz usług lokalnych wspierających życie społeczne, a po drugie, inicjatyw służących przekształceniu i restrukturyzacji przedsiębiorstw handlowych i rzemieślniczych o rocznym obrocie niższym niż określony w dekrecie ministra właściwego w dziedzinie handlu i rzemiosła.

17 Na mocy art. 8 décret „decyzje [o przyznaniu pomocy] są podejmowane przez ministra właściwego w dziedzinie handlu i rzemiosła, po uzyskaniu opinii komisji" ustanowioną na mocy tego samego décret.

— Przeznaczenie na rzecz CPDC

18 CPDC został powołany na mocy décret nr 91-284 z dnia 19 marca 1991 r. (JORF z dnia 20 marca 1991 r., str. 3874), zmienionego décret nr 98-132 z dnia 2 marca 1998 r. (JORF z dnia 7 marca 1998 r., str. 3515) oraz décret nr 2001–1048 z dnia 12 listopada 2001 r. (JORF z dnia 13 listopada 2001 r., str. 18016) (zwanego dalej „dekretem 91-284"). Zgodnie z art. 2 dekretu 91-284 CPDC jest odpowiedzialny w zakresie:

„1. Opracowania i wdrażania w życie programów działań mających na celu organizację sieci dystrybucji paliw silnikowych, poprawę jej wydajności, modernizację warunków wprowadzania do obrotu i zarządzania, jak również utrzymanie zrównoważonego poziomu obsługi na obszarze całego kraju.

2. Wspierania przedsiębiorstw ubiegających się o pomoc w realizacji przyjętych programów i przeprowadzania w tych celach wszelkich potrzebnych badań.

3. Gromadzenia informacji istotnych z punktu widzenia realizacji powołanych powyżej celów i ich rozpowszechniania w środowisku zawodowym".

19 Artykuł 8 tego décret precyzuje, że decyzje CPDC są podejmowane przez conseil d'administration (radę administracyjną) tego komitetu, że są one doręczane commissaire du gouvernement (komisarzowi rządowemu) oraz contrôleur d'État (organowi kontroli państwowej) i że uzyskują walor prawomocności, o ile w terminie piętnastu dni powołane podmioty nie zgłoszą sprzeciwu.

20 Décret nr 98-132 zasilił środki CPDC uzupełniając jego dochody częścią nadwyżki z podatku TACA. W tym celu został zmieniony art. 9 dekretu 91-284 poprzez dodanie lit. g), gdzie zostało sprecyzowane, że „arrêté wydane wspólnie przez ministra właściwego w dziedzinie przemysłu, ministra właściwego w zakresie handlu, ministra właściwego w dziedzinie rzemiosła oraz ministra właściwego w zakresie budżetu, określa każdego roku pułap środków przeznaczanych na rzecz [CPDC]".

## Spór w postępowaniu przed sądem krajowym i pytania prejudycjalne

21 W dniu 11 kwietnia 2001 r. każda ze spółek występujących w postępowaniu przed sądem krajowym w sprawach od C-321/04 do C-325/04 w charakterze strony skarżącej wniosła do tribunal des affaires de sécurité sociale de Saint-Étienne (sądu właściwego w zakresie ubezpieczeń społecznych) skargę przeciwko Organic.

W skargach tych wniosły one o zwrot kwot uiszczonych tytułem podatku TACA w latach 1999 lub 2000. Spółki te są zdania, że podatek TACA został ustanowiony z naruszeniem przepisów art. 87 ust. 1 WE oraz art. 88 ust. 3 WE.

22 Orzeczeniami wydanymi w dniu 27 stycznia 2003 r. tribunal des affaires de sécurité sociale de Saint-Étienne oddalił skargi. Skarżące w postępowaniu przed sądem krajowym wniosły apelację do cour d'appel de Lyon.

23 W dniu 7 kwietnia 2003 r. strona skarżąca w postępowaniu przed sądem krajowym sprawie C-276/04, wniosła do tribunal des affaires de sécurité sociale de Saint-Étienne skargę przeciwko Organic domagając się zwrotu kwot, które uiściła tytułem podatku TACA za lata od 2000 do 2002.

24 W dniu 11 kwietnia 2003 r. skarżące w postępowaniach przed sądem krajowym w sprawach od C-266/04 do C-270/04 wniosły do ww. sądu pięć skarg przeciwko Organic żądając zwrotu kwot, które uiściły one tytułem podatku TACA za 2001 r.

25 Sądy odsyłające w niniejszych sprawach mają wątpliwości, czy podatek TACA nie został ustanowiony z naruszeniem art. 87 ust. 1 oraz art. 88 ust. 3 WE.

26 W takich właśnie okolicznościach w dniu 24 lutego 2004 r. cour d'appel de Lyon postanowił (w sprawach od C-321/04 do C-325/04) zawiesić postępowania i zwrócić się do Trybunału o „orzeczenie, czy [podatek TACA], którego zwrotu domagają się [skarżące], kwalifikuje się jako pomoc państwa w rozumieniu art. 87 WE".

27 W dniu 5 kwietnia 2004 r. tribunal des affaires de sécurité sociale de Saint-Étienne postanowił (w sprawach od C-266/04 do C-270/04 i C-276/04) zawiesić postępowania i zwrócić się do Trybunału z następującym pytaniem prejudycjalnym:

„Czy art. 87 WE należy interpretować w ten sposób, że wsparcie ze środków publicznych udzielane przez Francję w ramach CPDC [...], Fisac, odprawy pieniężnej wypłacanej rzemieślnikom i handlowcom oraz dotacji na rzecz systemów ubezpieczeń emerytalnych osób wykonujących na własny rachunek działalność w przemyśle i handlu, jak również systemu ubezpieczeń emerytalnych wykonujących na własny rachunek działalność w rzemiośle, stanowi pomoc państwa?"

28 Postanowieniem Prezesa Trybunału z dnia 24 września 2004 r. niniejsze sprawy zostały połączone.

## W przedmiocie pytań prejudycjalnych

### *Uwagi wstępne*

29 Z art. 88 ust. 3 traktatu wynika, że Komisja jest informowana o wszelkich planach przyznania lub zmiany pomocy. Jeśli uznaje ona, że plan nie jest zgodny ze

wspólnym rynkiem wszczyna bezzwłocznie procedurę przewidzianą w ustępie 2. Dane państwo członkowskie nie może wprowadzać w życie projektowanych środków dopóki procedura ta nie doprowadzi do wydania decyzji końcowej.

30 Pomoc w rozumieniu art. 87 ust. 1 WE wprowadzona w życie z naruszeniem zobowiązań wynikających z art. 88 ust. 3 WE jest niezgodna z prawem (zob. wyrok z dnia 21 listopada 1991 r. w sprawie C-354/90 Fédération nationale du commerce extérieur des produits alimentaires i Syndicat national des négociants et transformateurs de saumon, Rec. str. I-5505, pkt 17). Do sądów krajowych należy ochrona praw stron postępowania w obliczu ewentualnego naruszenia przez władze krajowe zakazu wykonywania pomocy, poprzez wyciągnięcie wszelkich konsekwencji wynikających z prawa krajowego zarówno w zakresie ważności aktów dotyczących wykonania pomocy, jaki i zwrot przyznanego wsparcia finansowego (zob. wyrok z dnia 27 listopada 2003 r., w sprawach połączonych od C-34/01 do C-38/01 Enirisorse, Rec. str. I-14243, pkt 42).

31 Nawet jeśli, jak słusznie podkreśla rzecznik generalny w pkt 29–33 opinii, postanowienia odsyłające dostarczają jedynie niektórych informacji streszczających faktyczny i prawny kontekst sporu w postępowaniu przed sądem krajowym, to jednak wynika z nich jasno, iż wszystkie sprawy zawisłe przed sądami krajowymi dotyczyły żądania zwrotu kwot uiszczonych tytułem podatku TACA.

32 Ponadto z akt spraw przekazanych Trybunałowi wynika, iż skarżące w postępowaniach przed sądami krajowymi podnosiły w ich trakcie, iż podatek TACA jest niezgodny z prawem, ponieważ pozostaje w związku z pomocą przyznawaną z naruszeniem art. 87 ust. 1 WE oraz art. 88 ust. 3 WE.

33 W tych okolicznościach należy uznać, że pytania prejudycjalne dotyczą w istocie kwestii, czy pobór podatku takiego jak podatek TACA nie pozostaje w sprzeczności z art. 87 ust. 1 i art. 88 ust. 3 WE.

34 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem podatki nie wchodzą w zakres stosowania przepisów traktatu WE dotyczących pomocy państwa, chyba że przewidują one taki tryb finansowania pomocy, że stanowią integralną część tej pomocy (wyrok z dnia 13 stycznia 2005 r. w sprawie C-174/02 Streekgewest, Rec. str. I-85, pkt 25).

35 W przypadku gdy podatek stanowi w rzeczywistości integralny składnik pomocy w rozumieniu art. 87 ust. 1 WE, naruszenie przez władze krajowe zobowiązań wynikających z art. 88 ust. 3 WE rzutuje nie tylko na zgodność z prawem danej pomocy, ale również podatku, który stanowi źródło jego finansowania (zob. ww. wyrok w sprawie Enirisorse, pkt 43–45).

36 Należy zatem zbadać, czy podatek, taki jak podatek TACA, może zostać uznany za integralną część jednego lub kilku instrumentów pomocy w rozumieniu powołanego wyżej orzecznictwa.

37 Domniemana pomoc zakwestionowana w ramach postępowań zawisłych przed sadami krajowymi, która w opinii tych sądów może rzutować zgodnie z przepisami traktatu dotyczącymi pomocy państwa na legalność podatku TACA polega, po pierwsze, na zwolnieniach z podatku TACA przysługujących placówkom sprzedaży detalicznej o powierzchni handlowej mniejszej niż 400 $m^2$ lub o obrotach w skali

roku niższych niż 460 000 euro (zwanym dalej „małymi placówkami"), a po drugie, na różnych działaniach finansowanych z dochodów z podatku TACA.

38 Wspomniane działania należy poddać odrębnej analizie.

*Zwolnienie z podatku TACA przysługujące małym placówkom*

39 Skarżące w postępowaniach przed sądami krajowymi podnoszą, iż zwolnienie z podatku TACA przysługujące małym placówkom stanowi pomoc w rozumieniu art. 87 ust. 1 WE. Chodzi tu bowiem o korzyść o charakterze selektywnym, przyznawaną ze środków państwowych, która może powodować zakłócenia konkurencji i wymiany handlowej między państwami członkowskimi. Ponieważ podatek wraz ze zwolnieniem podatkowym stanowią niepodzielną całość, jest on integralną częścią pomocy.

40 W tej kwestii należy przypomnieć, że aby można było uznać podatek za integralny składnik pomocy, niezbędne jest istnienie w świetle znajdujących zastosowanie uregulowań krajowych koniecznego związku między przeznaczeniem podatku a pomocą polegającego na tym, że środki uzyskane z podatku są obowiązkowo przeznaczane na finansowanie pomocy. Jeżeli istnieje taki związek, środki uzyskane z podatku wpływają bezpośrednio na stopień natężenia pomocy, a w konsekwencji również na ocenę z punktu widzenia zgodności pomocy ze wspólnym rynkiem (ww. wyrok w sprawie Streekgewest, pkt 26).

41 Niemniej nie może być mowy o jakimkolwiek koniecznym związku pomiędzy podatkiem a zwolnieniem od tego podatku przysługującym pewnej kategorii przedsiębiorstw. W rzeczywistości zwolnienie podatkowe i jego zakres nie zależą od dochodów z podatku (zob. ww. wyrok w sprawie Streekgewest, pkt 28).

42 Z tych samych względów Trybunał orzekł, iż podmioty zobowiązane do zapłaty podatku nie mogą w celu uniknięcia zapłaty podatku powoływać się na okoliczność, iż zwolnienie od tego podatku, z którego korzystają inne przedsiębiorstwa, stanowi pomoc państwa (zob. wyrok z dnia 20 września 2001 r. w sprawie C-390/98 Banks, Rec. str. I-6117, pkt 80).

43 W konsekwencji nawet gdyby założyć, iż zwolnienie podatkowe, z którego korzystają małe placówki stanowi pomoc w rozumieniu art. 87 ust. 1 WE, ewentualna niezgodność z prawem tej pomocy nie będzie rzutować na legalność podatku TACA.

44 Z poprzedzających uwag wynika zatem, iż ewentualna niezgodność z prawem zwolnienia z podatku TACA przysługującego małym placówkom nie będzie rzutować na legalność samego podatku, co oznacza, iż przedsiębiorstwa będące podatnikami podatku TACA nie mogą powoływać się przed sądami krajowymi na ewentualną niezgodność z prawem zwolnienia od podatku w celu uchylenia się od zapłaty tego podatku lub w celu uzyskania jego zwrotu.

*Różne przeznaczenia dochodów z podatku TACA*

45 W opinii skarżących w postępowaniach przed sądami krajowymi wszystkie cele, na które przeznaczane są dochody z podatku TACA stanowią pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 WE, która została przyznana z naruszeniem art. 88 ust. 3 WE.

46 Należy jednak przypomnieć, iż w kontekście postępowań przed sądami krajowymi, z których wszystkie dotyczyły żądań zwrotu podatku jakoby niezgodnego z prawem w świetle art. 87 ust. 1 WE i art. 88 ust. 3 WE, kwestia czy różne środki finansowane z podatku TACA stanowią pomoc państwa ma tylko o tyle znaczenie, o ile zostanie ustalone, iż istnieje konieczny związek pomiędzy przeznaczeniem podatku a omawianą pomocą (zob. ww. wyrok w sprawie Streekgewest, pkt 26).

47 Skarżące w postępowaniach przed sądami krajowymi podnoszą, iż istnieje tego rodzaju konieczny związek pomiędzy podatkiem TACA a pomocą finansowaną z tego podatku. W rzeczywistości dochody z podatku TACA nie zasilają skarbu państwa. Przeciwnie, ustawodawstwo ustanawiające podatek TACA miało konkretnie na celu finansowanie pomocy udzielanej na rzecz pewnych kategorii handlowców konkurujących z podatnikami tego podatku.

48 Odnosząc się na wstępie do odprawy pieniężnej (zob. pkt 6–9 niniejszego wyroku) należy zauważyć, iż zgodnie ze znajdującym zastosowanie ustawodawstwem krajowym finansowanie tego instrumentu jest zapewnione z podatku TACA. Jednak wbrew temu, co podnoszą skarżące w postępowaniach przed sądami krajowymi, krajowe ramy prawne nie wydają się wykazywać istnienia koniecznego związku pomiędzy przeznaczeniem podatku TACA a odprawą pieniężną.

49 W tej kwestii należy wskazać, iż kwota odprawy pieniężnej przyznawana handlowcom i rzemieślnikom, którzy zaprzestają definitywnie swej działalności, jak to zostało wskazane w pkt 9 niniejszego wyroku „wynosi od 3 140 euro do 18 820 euro w przypadku gospodarstwa domowego lub od 2 020 euro do 12 100 euro w przypadku osoby samotnej". Kwota odprawy pieniężnej rzeczywiście wypłacanej nie zależy zatem od dochodów z podatku, ale jest ustalana zgodnie z art. 6 décret nr 82-307 z dnia 2 kwietnia 1982 r. „przez commission locale" w granicach określonych przez arrêté ministériel stosownie do „kryteriów charakteryzujących sytuację danego wnioskodawcy, a w szczególności rozmiaru jego środków i ciążących nań zobowiązań".

50 Ustawodawstwo krajowe rozpatrywane w postępowaniach przed sądami krajowymi różni się tym samym od tego, które było podstawą wydania wyroku z dnia 25 czerwca 1970 r. w sprawie 47/69 Francja przeciwko Komisji, Rec. str. 487, pkt 20, które przewidywało, iż pomoc w nim przewidziana będzie wzrastać „wraz ze wzrostem dochodów z podatku".

51 Podobnie, zgodnie z ustawodawstwem krajowym rozpatrywanym w sprawie Enirisorse zakończonej wydaniem ww. wyroku dochody podatkowe miały bezpośredni wpływ na zakres przyznanych korzyści ekonomicznych. W rzeczywistości rozpatrywane w tej sprawie ustawodawstwo przewidywało expressis verbis, iż dwie trzecie dochodów z danego podatku będzie przeznaczane na rzecz konkretnego przedsiębiorstwa portowego.

52 Natomiast w postępowaniach przed sądami krajowymi nie istnieje żaden związek pomiędzy dochodami z podatku TACA a kwotą odprawy pieniężnej przyznawanej handlowcom i rzemieślnikom, którzy definitywnie zaprzestają swej działalności. W rzeczywistości rozpatrywane ustawodawstwo krajowe ustala kwotę odprawy pieniężnej niezależnie od dochodów z podatku, poprzez wskazanie jej wartości minimalnej i maksymalnej. Do commission locale należy zatem określenie kwoty odprawy pieniężnej w oparciu wyłącznie o sytuację majątkową handlowców i rzemieślników, których dotyczy dana sprawa. Skoro zatem dochód z podatku TACA nie ma wpływu na zakres korzyści przyznawanych na rzecz handlowców i rzemieślników w ramach odprawy pieniężnej, nie istnieje konieczny związek,

w rozumieniu orzecznictwa cytowanego w pkt 40 niniejszego wyroku, pomiędzy TACA a odprawą pieniężną.

53 W tych okolicznościach ewentualna niezgodność z prawem odprawy pieniężnej w świetle przepisów traktatu odnoszących się do pomocy państwa, nie może rzutować na legalność podatku TACA.

54 Odnosząc się następnie do kwestii przeznaczenia części dochodów z podatku TACA na podstawowe systemy ubezpieczeń emerytalnych osób wykonujących na własny rachunek działalność w zakresie rzemiosła, przemysłu i handlu (zob. pkt 12–14 powyżej) należy stwierdzić, iż korzystające z nich kasy (Organic i Cancava) wykonują działalność polegającą na zarządzaniu podstawowym systemem ubezpieczeń społecznych opierającym się na zasadach solidarności. Działalność wykonywana przez te kasy nie jest działalnością gospodarczą (wyrok z dnia 16 marca 2004 r. w sprawach połączonych C-246/01, C-306/01, C-354/01 i C-355/01 AOK-Bundesverband i in., Rec. str. I-2493, pkt 47), a zatem finansowanie tej działalności nie mieści się w zakresie art. 87 ust. 1 WE.

55 Ponadto rozpatrywane ustawodawstwo krajowe nie ustanawia w żaden sposób koniecznego związku pomiędzy przeznaczeniem podatku TACA a systemami ubezpieczeń emerytalnych rzemieślników i handlowców. W rzeczywistości zgodnie z art. 40–II loi nr 96–1160 kwota podatku TACA przeznaczona na finansowanie tych systemów ubezpieczeń emerytalnych jest ustalana każdego roku w drodze arrêté wydanego wspólnie przez właściwych ministrów. Mając na uwadze uprawnienia dyskrecjonalne jakimi dysponują ci ministrowie, nie sposób uznać, by dochód z podatku TACA wywierał bezpośredni wpływ na zakres korzyści przyznawanych na rzecz kas będących beneficjentami (zob. wyrok z dnia 13 stycznia 2005 r. w sprawie C-175/02 Pape, Rec. str. I-127, pkt 16). Ponadto z akt spraw przekazanych Trybunałowi wynika, iż kwota przekazywana Organic i Cancava jest co rok niezmiennie ustalana na 45 730 000 euro, niezależnie od dochodów z podatku TACA.

56 W końcu z dokumentów zgromadzonych w aktach spraw przekazanych Trybunałowi nie wynika, by istniał konieczny związek pomiędzy przeznaczeniem podatku TACA a działaniami finansowanymi przez Fisac (zob. pkt 15–17 niniejszego wyroku) oraz CPDC (zob. pkt 18–20 niniejszego wyroku). W rzeczywistości uprawnienia dyskrecjonalne, jakimi dysponują na podstawie art. 8 décret nr 95-1140 oraz art. 4 décret nr 91-284 odpowiednio Fisac i CPDC, jak również właściwi ministrowie w zakresie przeznaczania funduszy pochodzących z dochodów z podatku TACA, wyklucza istnienie tego rodzaju koniecznego związku (zob. ww. wyrok w sprawie Pape, pkt 16).

57 Stąd też przy założeniu, iż Fisac oraz CPDC finansują działania, które mogą być zakwalifikowane jako pomoc państwa, ewentualna niezgodność z prawem tej pomocy nie będzie rzutowała w świetle przepisów traktatu dotyczących pomocy państwa na legalność podatku TACA.

58 Z całokształtu poprzedzających uwag wynika, iż wykładni art. 87 ust. 1 i art. 88 ust. 3 WE należy dokonywać w taki sposób, że nie sprzeciwiają się one poborowi podatku, takiego jak podatek TACA.

**W przedmiocie kosztów**

59 Dla stron postępowania przed sądem krajowym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed tym sądem; do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż poniesione przez strony postępowania przed sądem krajowym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (pierwsza izba) orzeka, co następuje:

**Wykładni art. 87 ust. 1 i art. 88 ust. 3 traktatu WE należy dokonywać w taki sposób, że nie sprzeciwiają się one poborowi podatku, takiego jak francuski podatek wspierający handel i rzemiosło.**

Podpisy